

เอกสารแนบ 3

รายงานการประเมินความเพียงพอ

ของระบบการควบคุมภายใน

รายงานการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

เสนอ คณะกรรมการตรวจสอบ และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บริษัท ชิงโกะ ไคคาซัง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ชิงโกะ ไคคาซัง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ประจำปี 2557 โดยการสอบทานตามแบบการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) มาตรการควบคุม (Control Activities) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication) และระบบการติดตาม (Monitoring Activities) โดยในแต่ละส่วนจะแบ่งเป็นหลักการย่อยรวม 17 หลักการ ในการสอบทานจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้จัดการฝ่าย/แผนก และใช้วิธีการสำรวจโดยวิธี Walk Through ระบบงานต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งมีสรุปผลการประเมินระบบการควบคุมภายในที่สำคัญ ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

การมีโครงสร้างองค์กรและสภาพแวดล้อมที่ดีเป็นรากฐานที่สำคัญของระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างสภาวะหรือปัจจัยต่างๆ ซึ่งเอื้อให้ระบบการควบคุมภายในดำเนินไปได้ตามที่บริษัทมุ่งหวัง เป็นการสร้างบรรยากาศ การควบคุมเพื่อส่งเสริมให้ทุกคนในบริษัทตระหนักถึงความจำเป็นของระบบการควบคุมภายใน เช่น การที่ฝ่ายบริหารให้ความสำคัญต่อความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ การจัดการโครงสร้างขององค์กรอย่างเหมาะสม การกำหนดหน้าที่อย่างชัดเจน การมีนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นต้น

จากการประเมินพบว่า บริษัทมีการจัดโครงสร้างองค์กรไว้อย่างเหมาะสม และสนับสนุนให้ฝ่ายบริหารสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่เอื้อต่อระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งได้แก่

- มีการกำหนดเป้าหมาย แผนการดำเนินงาน (Business Plan) และงบประมาณ สำหรับปี 2557 ที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน และสามารถประเมินผลได้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- มีการทบทวนการดำเนินงานตามเป้าหมายอย่างใกล้ชิด โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนด และปัจจัยสภาพแวดล้อม เพื่อวิเคราะห์และปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา
- มีการจัดทำนโยบาย ระเบียบวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจน รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรมที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประกอบธุรกิจของบริษัทย่อมดำเนินการอยู่ท่ามกลางความเสี่ยงทางธุรกิจตลอดเวลา โดยสาเหตุของความเสียหายมาจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก การที่จะนำพาให้บริษัทรอดพ้นจากอันตรายที่เกิดจากความเสี่ยงได้นั้น ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องมีการระบุความเสี่ยงที่บริษัทประสบอยู่ วิเคราะห์ผลกระทบ และกำหนดมาตรการบรรเทาความเสี่ยง

จากการประเมินพบว่า บริษัทให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง โดยฝ่ายบริหารมีการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งที่มาจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกอย่างสม่ำเสมอ โดยบริษัทได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการบริหารความเสี่ยงมารับผิดชอบทำหน้าที่นี้ ซึ่งประกอบด้วย ผู้จัดการฝ่าย/แผนก และหัวหน้าแผนกต่าง ๆ โดยมีรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธานคณะทำงานฯ บริษัทมีการกำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) การวิเคราะห์ความเสี่ยง 3) การประเมินความเสี่ยง 4) การประเมินมาตรการควบคุม 5) การบริหาร/การจัดการความเสี่ยง 6) การรายงาน 7) การติดตาม ประเมินผล และทบทวน โดยได้มีการจัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

บริษัทได้วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่จะทำให้เกิดความเสี่ยงเกิดขึ้น (Risk Identification) เพื่อให้ทราบว่าเป็นปัจจัยที่ควบคุมได้หรือไม่ เพื่อกำหนดมาตรการในการที่จะป้องกันหรือลดความเสี่ยง โดยได้จำแนกความเสี่ยงของบริษัทออกเป็น 10 กลุ่ม ดังนี้

1) ความเสี่ยงด้านการบริหารกิจการ	2) ความเสี่ยงด้านธุรกิจ
3) ความเสี่ยงด้านการผลิตและซ่อมบำรุง	4) ความเสี่ยงด้านผลิตภัณฑ์และผลของการบริการ
5) ความเสี่ยงด้านการบัญชีและการเงิน	6) ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อ
7) ความเสี่ยงด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	8) ความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
9) ความเสี่ยงด้านกฎหมาย	10) ความเสี่ยงด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม

คณะทำงานบริหารความเสี่ยงได้กำหนดมาตรการในการที่จะป้องกันหรือลดความเสี่ยง และติดตามสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของปัจจัยความเสี่ยง เพื่อประเมินสถานการณ์และผลกระทบที่มีต่อบริษัท ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการติดตามผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัท ยังเป็นเพียงการติดตามในระดับผลการดำเนินงาน โดยไม่มีการกำหนดเกณฑ์วัดผลการบริหารความเสี่ยงในระดับผลลัพธ์ จึงไม่สามารถบอกได้ว่าเมื่อได้ผลการดำเนินงานที่ต้องการแล้วจะส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างไร รวมทั้งไม่สามารถบอกได้ว่าการบริหารความเสี่ยงนั้นสำเร็จหรือไม่ ดังนั้นบริษัทควรกำหนดเกณฑ์วัดความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยง (KPI) ทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์บอกความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง

อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่ควรพิจารณาดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อให้บริษัทมีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้ ในแต่ละปีบริษัทควรนำแผนการบริหารความเสี่ยงและมาตรการบริหารความเสี่ยงของบริษัทนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติและให้ความเห็นชอบก่อน ที่บริษัทจะประกาศเป็นทางการให้พนักงานทุกคนที่เกี่ยวข้องรับทราบและปฏิบัติตามมาตรการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้ อีกทั้งการติดตามและประเมินผลหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนการทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อวิเคราะห์และปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา ควรมีการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงให้คณะกรรมการรับทราบตามคู่มือที่บริษัทได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

ส่วนที่ 3 มาตรการควบคุม (Control Activities)

การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารเป็นกิจกรรมที่สำคัญเพื่อให้บริษัทมั่นใจว่า แนวทางที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้ได้รับการตอบสนองและปฏิบัติตามจากทุกคนในบริษัท ซึ่งได้แก่ มีการกำหนดอำนาจและระดับการอนุมัติรายการ มีการแบ่งแยกหน้าที่การปฏิบัติงาน การกำหนดขั้นตอน และวิธีการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม และมีการกำหนดวิธีการเพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

จากการประเมินพบว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในโดยทั่วไป (General Controls) ที่มีประสิทธิภาพและมีความรัดกุมตามสมควร เหมาะสมกับลักษณะการประกอบธุรกิจและขนาดของกิจการ โดยบริษัทได้มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ และวงเงินอำนาจอนุมัติของผู้บริหารในแต่ละระดับไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเหมาะสม มีการแบ่งแยกหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการกระทำที่ทุจริตออกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถสอบย้อนความถูกต้องระหว่างหน่วยงานได้

กรณีที่บริษัทมีการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว บริษัทมีมาตรการติดตามให้การทำการที่เกี่ยวข้องกันต้องผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่เป็นไปตามระเบียบของตลาดหลักทรัพย์และของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รายการที่เกี่ยวข้องกันนั้นจะต้องมีความสมเหตุสมผล และมีราคาเป็นไปตามราคายุติธรรม โดยต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ผู้มีส่วนได้เสียในธุรกรรมจะไม่มีสิทธิที่จะพิจารณาอนุมัติธุรกรรมนั้น การพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ โดยถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก (at arms' length basis)

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของบริษัท (Compliance Audit) เพื่อลดความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจและรักษาชื่อเสียงของบริษัท

ส่วนที่ 4 ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information and Communication)

การตัดสินใจบนพื้นฐานที่มีข้อมูลที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการตัดสินใจ ถือเป็น การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง ดังนั้น การสื่อสารข้อมูลดังกล่าวไปยังกรรมการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งและเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน ข้อมูลที่มีคุณภาพควรจะต้องมีเนื้อหาที่จำเป็นเพียงพอต่อการตัดสินใจ มีความถูกต้องสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน มีรูปแบบที่เข้าใจง่าย และมีการจัดเก็บที่ดีเป็นหมวดหมู่

บริษัทใช้นโยบายการบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (TFRSs) ที่อ้างอิงมาจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRSs) โดยบริษัทได้เลือกใช้วิธีการทางบัญชีที่เหมาะสมกับลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท นโยบายการบัญชีของบริษัทได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทตามที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นชอบ

จากการประเมินพบว่า ระบบสารสนเทศด้านบัญชีและการเงินของบริษัทมีการควบคุมภายในที่ดี นโยบายการบัญชีของบริษัทเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและมีความเหมาะสมกับลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท โดยมีการจัดเก็บสมุดบัญชีและเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วนตามกฎหมาย ซึ่งที่ผ่านมา บริษัทได้จัดให้มีระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูลที่เอื้อต่อการควบคุมภายในที่ดี และมีการจัดเตรียมข้อมูลทางการเงินที่จำเป็นเพียงพอต่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหารได้อย่างถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์

ส่วนที่ 5 ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

การที่บริษัทจะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บริษัทควรต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอว่า มีการปฏิบัติตามเป้าหมายที่วางไว้ ระบบการควบคุมภายในยังดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งข้อบกพร่องต่างๆ ได้รับการแก้ไขอย่างทันที่

จากการประเมินพบว่า บริษัทมีระบบการติดตามที่ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่

- มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจและแผนงานสำหรับปี 2557 ที่ชัดเจนและวัดผลได้ ที่ผ่านมา คณะกรรมการได้มีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงเป้าหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
- จัดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในอย่างสม่ำเสมอ โดยได้ว่าจ้างผู้ตรวจสอบจากภายนอกมาทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งจะเสนอรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และส่งสำเนารายงานให้ผู้บริหารและผู้รับการตรวจทราบ เพื่อนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนที่พบจากการตรวจ

- ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่ติดตามผลการตรวจสอบ และการปฏิบัติของผู้รับการตรวจตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้มั่นใจว่าฝ่ายบริหารและหน่วยงานที่รับการตรวจได้นำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะรายงานผลการติดตามความคืบหน้าในการปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องให้คณะกรรมการตรวจสอบทราบ
- เพื่อให้มีกระบวนการติดตามการปฏิบัติตามจริยธรรมธุรกิจและข้อกำหนดห้ามฝ่ายบริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ผู้ตรวจสอบภายในได้บรรจุเรื่องการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม Code of Conduct ไว้ในแผนการตรวจสอบภายในประจำปี 2557 ด้วย ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2557

โดยสรุป เพื่อให้ระบบการควบคุมภายในของบริษัทมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น บริษัทควรมีการพิจารณาทบทวนระบบการควบคุมภายในอยู่เสมอๆ เพื่อปรับปรุงจุดอ่อนหรือข้อบกพร่อง การที่บริษัทจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดีจะสามารถช่วยป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัท สามารถค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ภายในระยะเวลาอันควร ลดความเสี่ยงทางธุรกิจและความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ช่วยให้รายงานทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้องตามที่ควร น่าเชื่อถือ รวมทั้งช่วยปกป้องคุ้มครองเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นด้วย

การประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ซังโกะ ไคคาซัง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ประจำปี 2557 จัดทำขึ้นตามแบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นโครงการตรวจสอบในลำดับที่ 3 ตามแผนงานการตรวจสอบภายใน ประจำปี 2557 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อเสนอความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในต่อคณะกรรมการบริษัท ดังมีรายละเอียดตามแบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในที่ได้แนบท้ายรายงานนี้

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น และใช้เป็นข้อมูลของบริษัทเท่านั้น ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์อื่นหรือเพื่อเผยแพร่ไปยังบุคคลอื่น การประเมินดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พบข้อบกพร่องที่มีสาระสำคัญของระบบการควบคุมภายใน แต่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พบการทุจริต ข้อผิดพลาด หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบทั้งหมดที่อาจมีอยู่

(นายธนา วงศ์แสงนาค)

ผู้ตรวจสอบภายในรับอนุญาต (CIA)

บริษัท ออดิท เฮ้าส์ จำกัด

19 มกราคม 2558

สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

1. องค์การแสดงถึงความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรง (Integrity) และจริยธรรม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
<p>1.1 คณะกรรมการและผู้บริหารกำหนดแนวทาง และมีการปฏิบัติที่อยู่บนหลักความซื่อตรง และการรักษาจริยธรรมในการดำเนินงาน ที่ครอบคลุมถึง</p> <p>1.1.1 การปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน และการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ</p> <p>1.1.2 การปฏิบัติต่อลูกค้า ลูกจ้าง และบุคคลภายนอก</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	
<p>1.2 มีข้อกำหนดที่เป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรงและรักษาจริยธรรม ที่ครอบคลุมถึง</p> <p>1.2.1 มีข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรม (Code of Conduct) สำหรับผู้บริหารและพนักงาน ที่เหมาะสม</p> <p>1.2.2 มีข้อกำหนดห้ามผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับกิจการ ซึ่งรวมถึงการห้ามคอร์รัปชันอันทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร</p> <p>1.2.3 มีบทลงโทษที่เหมาะสมหากมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดข้างต้น</p> <p>1.2.4 มีการสื่อสารข้อกำหนดและบทลงโทษข้างต้น ให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบ เช่น รวมอยู่ในการปฐมนิเทศพนักงานใหม่ ให้พนักงานลงนามรับทราบข้อกำหนดและบทลงโทษเป็นประจำทุกปี รวมทั้งมีการเผยแพร่ Code of Conduct ให้แก่พนักงานและบุคคลภายนอกได้รับทราบ</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	
<p>1.3 มีกระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม Code of Conduct</p> <p>1.3.1 การติดตามและประเมินผลโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติ (Compliance Unit)</p> <p>1.3.2 การประเมินตนเองโดยผู้บริหารและพนักงาน</p> <p>1.3.3 การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอิสระจากภายนอกองค์กร</p> <p><i>หมายเหตุ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม Code of Conduct ได้บรรจุไว้ในแผนการตรวจสอบภายในประจำปี 2557 ซึ่งได้เสนอคณะกรรมการตรวจสอบอนุมัติเมื่อเดือน ก.พ. 2557</i></p>	<p>✓</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>
<p>1.4 มีการจัดการอย่างทันเวลา หากพบการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับความซื่อตรงและการรักษาจริยธรรม</p> <p>1.4.1 มีกระบวนการที่ทำให้สามารถตรวจพบการฝ่าฝืนได้ภายในเวลาที่เหมาะสม</p> <p>1.4.2 มีกระบวนการที่ทำให้สามารถลงโทษหรือจัดการกับการฝ่าฝืนได้อย่างเหมาะสม และภายในเวลาอันควร</p> <p>1.4.3 มีการแก้ไขการกระทำที่ขัดต่อหลักความซื่อตรง และการรักษาจริยธรรมอย่างเหมาะสม และภายในเวลาอันควร</p> <p><i>หมายเหตุ ปัจจุบัน ฝ่ายบริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติตามจริยธรรม</i></p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	

2. คณะกรรมการมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และทำหน้าที่กำกับดูแล (Oversight) และพัฒนาการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
2.1 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแยกจากฝ่ายบริหาร โดยได้สงวนสิทธิ์อำนาจเฉพาะของคณะกรรมการบริษัทไว้อย่างชัดเจน	✓	
2.2 คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลให้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและวัดผลได้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงาน	✓	
2.3 คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลให้บริษัทกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎบัตร ซึ่งครอบคลุมบทบาทที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้รับผิดชอบต่อรายงานทางการเงิน	✓	
2.4 คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัทและมีความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท หรือสามารถขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ได้	✓	
2.5 คณะกรรมการของบริษัทประกอบด้วยกรรมการอิสระที่มีความรู้ ความสามารถน่าเชื่อถือ และมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง เช่น ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท ไม่มี ความสัมพันธ์อื่นใดอันอาจมีอิทธิพลต่อการใช้ดุลพินิจและปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระ ในจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอ	✓	
2.6 คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลการพัฒนาและปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในในองค์กรซึ่งครอบคลุมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยงกิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการสื่อสาร และการติดตาม	✓	

3. ฝ่ายบริหารได้จัดให้มีโครงสร้างสายการรายงาน การกำหนดอำนาจในการสั่งการและความรับผิดชอบที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ภายใต้การกำกับดูแล (Oversight) ของคณะกรรมการ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
3.1 ผู้บริหารระดับสูงกำหนดโครงสร้างองค์กรที่สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งทางธุรกิจและกฎหมาย รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แบ่งแยกหน้าที่ในส่วนงานที่สำคัญ ซึ่งทำให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างกัน มีงานตรวจสอบภายในที่ขึ้นตรงกับกรรมการตรวจสอบ และมีสายการรายงานที่ชัดเจน เป็นต้น	✓	
3.2 ผู้บริหารระดับสูงกำหนดสายการรายงานในบริษัทโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการสื่อสารข้อมูล	✓	
3.3 มีการกำหนด มอบหมาย และจำกัดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมระหว่างคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร และพนักงาน	✓	

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
4.1 บริษัทมีนโยบายและวิธีการปฏิบัติเพื่อจัดหา พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม และมีกระบวนการสอบทานนโยบายและวิธีการปฏิบัตินั้นอย่างสม่ำเสมอ	✓	
4.2 บริษัทมีกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้แรงจูงใจหรือรางวัลต่อบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดี และการจัดการต่อบุคลากรที่มีผลงานไม่บรรลุเป้าหมาย รวมถึง การสื่อสารกระบวนการเหล่านี้ให้ผู้บริหารและพนักงานทราบ	✓	
4.3 บริษัทมีกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือเตรียมพร้อมสำหรับการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมอย่างทันเวลา	✓	
4.4 บริษัทมีกระบวนการสรรหา พัฒนา และรักษาผู้บริหารและพนักงานทุกคน เช่น การจัดระบบที่ปรึกษา (mentoring) และการฝึกอบรม	✓	
4.5 บริษัทมีแผนและกระบวนการสรรหาผู้สืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) ที่สำคัญ		✓

ข้อเสนอแนะ : ควรพิจารณาจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งที่สำคัญเพื่อให้การบริหารงานมีความต่อเนื่อง

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
5.1 คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารมีกระบวนการและการสื่อสารเชิงบังคับให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน และจัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการปฏิบัติ ในกรณีที่จำเป็น	✓	
5.2 คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การสร้างแรงจูงใจ และการให้รางวัลที่เหมาะสม โดยพิจารณาทั้งเรื่องการปฏิบัติตาม Code of Conduct และวัตถุประสงค์ในระยะสั้นและระยะยาวของบริษัท <u>ข้อเสนอแนะ</u> : บริษัทควรพิจารณาเรื่องการปฏิบัติตาม Code of Conduct เป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การสร้างแรงจูงใจ และการให้รางวัลที่เหมาะสม		✓
5.3 คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารประเมินแรงจูงใจและการให้รางวัลอย่างต่อเนื่องโดยเน้นให้สามารถเชื่อมโยงกับความสำเร็จของหน้าที่ในการปฏิบัติตามการควบคุมภายในด้วย	✓	
5.4 คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารได้พิจารณาไม่ให้มีการสร้างแรงกดดันที่มากเกินไปในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร	✓	

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

6. องค์กรกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนเพียงพอ เพื่อให้สามารถระบุและประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
6.1 บริษัทสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และเหมาะสมกับธุรกิจ ณ ขณะนั้น โดยแสดงได้ว่ารายการในรายงานทางการเงินมีตัวตนจริง ครบถ้วน แสดงถึงสิทธิหรือภาระผูกพันของบริษัทได้ถูกต้อง มีมูลค่าเหมาะสม และเปิดเผยข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง	✓	
6.2 บริษัทกำหนดสาระสำคัญของรายการทางการเงิน โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญ เช่น ผู้ใช้รายงานทางการเงิน ขนาดของรายการ แนวโน้มของธุรกิจ	✓	
6.3 รายงานทางการเงินของบริษัทสะท้อนถึงกิจกรรมการดำเนินงานของบริษัทอย่างแท้จริง	✓	
6.4 คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง อนุมัติและสื่อสารนโยบายการบริหารความเสี่ยง ให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบและถือปฏิบัติ จนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมขององค์กร	✓	

7. องค์กรระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
7.1 บริษัทระบุความเสี่ยงทุกประเภทซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจทั้งระดับองค์กร หน่วยธุรกิจ ฝ่ายงาน และหน้าที่งานต่างๆ	✓	
7.2 บริษัทวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจเกิดจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การรายงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	
7.3 ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง	✓	
7.4 บริษัทได้ประเมินความสำคัญของความเสี่ยง โดยพิจารณาทั้งโอกาสเกิดเหตุการณ์และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	✓	
7.5 บริษัทมีมาตรการและแผนการปฏิบัติงานเพื่อจัดการความเสี่ยง โดยอาจเป็นการยอมรับความเสี่ยงนั้น (acceptance) การลดความเสี่ยง (reduction) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (avoidance) หรือการร่วมรับความเสี่ยง (sharing)	✓	

8. องค์กรได้พิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ในการประเมินความเสี่ยงที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
8.1 บริษัทประเมินโอกาสที่จะเกิดการทุจริตขึ้น โดยครอบคลุมการทุจริตแบบต่างๆ เช่น การจัดทำรายงานทางการเงินเท็จ การทำให้สูญเสียชีวิตสิน การคอร์รัปชัน การที่ผู้บริหารสามารถฝ่าฝืนระบบควบคุมภายใน (management override of internal controls) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรายงานที่สำคัญ การได้มาหรือใช้ไปซึ่งทรัพย์สินโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น	✓	
8.2 บริษัทได้ทบทวนเป้าหมายการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนดแล้ว รวมทั้งได้พิจารณาความสมเหตุสมผลของการให้สิ่งจูงใจหรือผลตอบแทนแก่พนักงานแล้วด้วยว่า ไม่มีลักษณะส่งเสริมให้พนักงานกระทำไม่เหมาะสม เช่น ไม่ตั้งเป้าหมายยอดขายของบริษัทไว้สูงเกินความเป็นจริงจนทำให้เกิดแรงจูงใจในการตกแต่งตัวเลข ยอดขาย เป็นต้น	✓	
8.3 คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาและสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับโอกาสในการเกิดทุจริต และมาตรการที่บริษัทดำเนินการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขการทุจริต	✓	
8.4 บริษัทได้สื่อสารให้พนักงานทุกคนเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้	✓	

9. องค์กรสามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
9.1 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓	
9.2 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำธุรกิจ ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓	
9.3 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงผู้นำองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว		✓

มาตรการควบคุม (Control Activities)

10. องค์กรมีมาตรการควบคุมที่ช่วยลดความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
10.1 มาตรการควบคุมของบริษัทมีความเหมาะสมกับความเสี่ยง และลักษณะเฉพาะขององค์กร เช่น สภาพแวดล้อม ความซับซ้อนของงาน ลักษณะงาน ขอบเขตการดำเนินงาน รวมถึงลักษณะเฉพาะอื่นๆ	✓	
10.2 บริษัทมีมาตรการควบคุมภายในที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร และครอบคลุมกระบวนการต่างๆ อย่างเหมาะสม เช่น มีนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อ และการบริหารทั่วไป ตลอดจนกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ และลำดับชั้นการอนุมัติของผู้บริหาร ในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนรัดกุม เพื่อให้สามารถป้องกันการทุจริตได้ เช่น มีการกำหนดขนาดวงเงินและอำนาจอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับ ขั้นตอนในการอนุมัติโครงการลงทุน ขั้นตอนการจัดซื้อและวิธีการคัดเลือกผู้ขาย การบันทึกข้อมูลรายละเอียดการตัดสินใจจัดซื้อ ขั้นตอนการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ หรือการเบิกใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นต้น โดยจัดให้มีกระบวนการสำหรับกรณีต่างๆ ดังนี้ 10.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหารและ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและสอบทานการทำรายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมทั้งมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ 10.2.2 กรณีที่บริษัทอนุมัติธุรกรรมหรือทำสัญญากับผู้ที่เกี่ยวข้องในลักษณะที่มีผลผูกพันบริษัทในระยะยาวไปแล้ว เช่น การทำสัญญาซื้อขายสินค้า การให้กู้ยืม การค้าประกัน บริษัทได้ติดตามให้มั่นใจแล้วว่า มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ตลอดระยะเวลาที่มีผลผูกพันบริษัท เช่น ติดตามการชำระคืนหนี้ตามกำหนด หรือมีการทบทวนความเหมาะสมของสัญญา เป็นต้น	✓ ✓	
10.3 บริษัทกำหนดให้การควบคุมภายในมีความหลากหลายอย่างเหมาะสม เช่น การควบคุมแบบ manual และ automated หรือการควบคุมแบบป้องกันและติดตาม	✓	
10.4 บริษัทกำหนดให้มีการควบคุมภายในในทุกระดับขององค์กร เช่น ทั้งระดับกลุ่มบริษัท หน่วยธุรกิจ สาขางาน ฝ่ายงาน แผนก หรือกระบวนการ	✓	
10.5 บริษัทมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน 3 ด้านต่อไปนี้ ออกจากกันโดยเด็ดขาด เพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน กล่าวคือ (1) หน้าที่อนุมัติ (2) หน้าที่บันทึกรายการบัญชี และข้อมูลสารสนเทศ และ (3) หน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สิน	✓ ✓ ✓	

11. องค์กรเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้วยระบบเทคโนโลยี เพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
11.1 บริษัทควรกำหนดความเกี่ยวข้องกันระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการปฏิบัติงาน และการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ	✓	
11.2 บริษัทควรกำหนดการควบคุมของโครงสร้างพื้นฐานของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓	
11.3 บริษัทควรกำหนดการควบคุมด้านความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓	
11.4 บริษัทควรกำหนดการควบคุมกระบวนการได้มา การพัฒนา และการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓	

12. องค์กรจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้ นโยบายที่กำหนดไว้นั้นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
12.1 บริษัทมีนโยบายที่รัดกุมเพื่อติดตามให้การทำธุรกรรมของผู้ถือหุ้นรายใหญ่กรรมการ ผู้บริหาร หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ต้องผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่กำหนด เช่น ข้อบังคับของบริษัท เกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกณฑ์ของสำนักงาน ฯลฯ เพื่อป้องกันการหาโอกาส หรือนำผลประโยชน์ของบริษัทไปใช้ส่วนตัว	✓	
12.2 บริษัทมีนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมกระทำโดยผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในธุรกรรมนั้น	✓	
12.3 บริษัทมีนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ และพิจารณาโดยถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก (at arms' length basis)	✓	
12.4 บริษัทมีกระบวนการติดตามดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมรวมทั้งกำหนดแนวทางให้บุคคลที่บริษัทแต่งตั้งให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหารในบริษัทย่อยหรือร่วมนั้น ถือปฏิบัติ (หากบริษัทไม่มีเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมไม่ต้องตอบข้อนี้)	✓	
12.5 บริษัทกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการนำนโยบายและกระบวนการไปปฏิบัติโดยผู้บริหารและพนักงาน	✓	
12.6 นโยบายและกระบวนการปฏิบัติของบริษัทได้รับการนำไปใช้ในเวลาที่เหมาะสมโดยบุคลากรที่มีความสามารถ รวมถึงการครอบคลุมกระบวนการแก้ไขข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน	✓	
12.7 บริษัททบทวนนโยบายและกระบวนการปฏิบัติให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ	✓	

ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)

13. องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่กำหนดไว้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
13.1 บริษัทกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ในการดำเนินงาน ทั้งข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กร ที่มีคุณภาพและเกี่ยวข้องทำงาน	✓	
13.2 บริษัทพิจารณาทั้งต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงปริมาณและความถูกต้องของข้อมูล	✓	
13.3 บริษัทดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการมีข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจ ตัวอย่างข้อมูลที่สำคัญ เช่น รายละเอียดของเรื่องที่เสนอให้พิจารณา เหตุผล ผลกระทบต่อบริษัท ทางเลือกต่างๆ	✓	
13.4 บริษัทดำเนินการเพื่อให้กรรมการบริษัทได้รับหนังสือนัดประชุมหรือเอกสารประกอบการประชุมที่ระบุข้อมูลที่จำเป็นและเพียงพอต่อการพิจารณา ก่อนการประชุมล่วงหน้าอย่างน้อยภายในระยะเวลาขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด	✓	
13.5 บริษัทดำเนินการเพื่อให้รายงานการประชุมคณะกรรมการมีรายละเอียดตามควร เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังเกี่ยวกับความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการแต่ละราย เช่น การบันทึกข้อซักถามของกรรมการ ความเห็นหรือข้อสังเกตของกรรมการในเรื่องที่พิจารณา ความเห็นของกรรมการรายที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องที่เสนอพร้อมเหตุผล เป็นต้น	✓	
13.6 บริษัทมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 13.6.1 มีการจัดเก็บเอกสารสำคัญไว้อย่างครบถ้วนเป็นหมวดหมู่ 13.6.2 กรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชีหรือผู้ตรวจสอบภายในว่ามีข้อบกพร่องในการควบคุมภายใน บริษัทได้แก้ไขข้อบกพร่องนั้นอย่างครบถ้วนแล้ว	✓ ✓	

14. องค์การสื่อสารข้อมูลภายในองค์การ ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายในที่จำเป็นต่อการสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่วางไว้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
14.1 บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลภายในอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน	✓	
14.2 บริษัทมีการรายงานข้อมูลที่สำคัญถึงคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ และคณะกรรมการบริษัทสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานหรือสอบทานรายการต่าง ๆ ตามที่ต้องการ เช่น การกำหนดบุคคลที่เป็นศูนย์กลางติดต่อเพื่อให้สามารถติดต่อข้อมูลอื่นนอกจากที่ได้รับจากผู้บริหาร รวมทั้งการติดต่อสอบถามข้อมูลจากผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน การจัดประชุมระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารตามที่คณะกรรมการร้องขอ การจัดกิจกรรมพบปะหรือระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารนอกเหนือจากการประชุมคณะกรรมการ เป็นต้น <i>หมายเหตุ บริษัทกำหนดให้เลขานุการบริษัทเป็นศูนย์กลางข้อมูลขององค์กรและประสานงานกับส่วนงานอื่นๆ</i>	✓	
14.3 บริษัทจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ภายในบริษัทสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริตภายในบริษัท (whistle-blower hotline) ได้อย่างปลอดภัย <i>ข้อเสนอแนะ : บริษัทควรจัดให้มีช่องทางพิเศษให้พนักงานแจ้งเบาะแสการทุจริตภายในบริษัท</i>		✓

15. องค์การได้สื่อสารกับหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
15.1 บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน เช่น จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานนักกลตุนสัมพันธ์ ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน เป็นต้น <i>หมายเหตุ บริษัทมอบให้รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นผู้รับผิดชอบงานนักกลตุนสัมพันธ์</i>	✓	
15.2 บริษัทจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริต (whistle-blower hotline) แก่บริษัทได้อย่างปลอดภัย <i>ข้อเสนอแนะ : บริษัทควรจัดให้มีช่องทางพิเศษให้ลูกค้าหรือผู้มีส่วนได้เสียภายนอกสามารถแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริตแก่บริษัท เช่น ผ่านทาง hotline หรือ Website ของบริษัท</i>		✓

ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

16. องค์กรติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการควบคุมภายในยังดำเนินไปอย่างครบถ้วน เหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
16.1 บริษัทจัดให้มีกระบวนการติดตามการปฏิบัติตามจริยธรรมธุรกิจและข้อกำหนดห้ามฝ่ายบริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น กำหนดให้แต่ละส่วนงานติดตามการปฏิบัติ และรายงานผู้บังคับบัญชา หรือมอบหมายให้หน่วยงานตรวจสอบภายในติดตามการปฏิบัติ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เป็นต้น	✓	
16.2 บริษัทจัดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้โดยการประเมินตนเอง และ/หรือการประเมินอิสระโดยผู้ตรวจสอบภายใน	✓	
16.3 ความถี่ในการติดตามและประเมินผลมีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของบริษัท	✓	
16.4 ดำเนินการติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน โดยผู้ที่มีความรู้และความสามารถ	✓	
16.5 บริษัทกำหนดแนวทางการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ	✓	
16.6 บริษัทส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามที่ตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing, IIA)	✓	

17. องค์กรประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อบุคคลที่รับผิดชอบ ซึ่งรวมถึงผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการตามความเหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
17.1 บริษัทประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในและดำเนินการเพื่อติดตามแก้ไขอย่างทันทั่วทั้งที่ หากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแตกต่างจากเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญ	✓	
17.2 บริษัทมีนโยบายการรายงานดังนี้ 17.2.1 ฝ่ายบริหารต้องรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทโดยพลัน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีเหตุการณ์ทุจริตอย่างร้ายแรง มีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือมีการกระทำที่ผิดปกตินซึ่งอาจกระทบต่อชื่อเสียงและฐานะการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ 17.2.2 รายงานข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ พร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหา (แม้ว่าจะได้เริ่มดำเนินการจัดการแล้ว) ต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาภายในระยะเวลาอันควร 17.2.3 รายงานความคืบหน้าในการปรับปรุงข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ	✓ ✓ ✓	